

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/47/2024
Identifikačné číslo spisu:	2221010597
Dátum vydania rozhodnutia:	04.02.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2221010597.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 4. februára 2026 v Bratislave s verejným vyhlásením rozsudku v trestnej veci obvineného I. L. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky a o dovolaní obvineného podaných proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 14T/20/2021, zo 6. júna 2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/153/2022, z 22. júna 2023

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 14T/20/2021, zo 6. júna 2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/153/2022, z 22. júna 2023

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 257 ods. 2, ods. 5, § 333 ods. 3 písm. g) Trestného poriadku a § 41 ods. 3, § 212 ods. 3 Trestného zákona v neprospech obvineného I. L..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 14T/20/2021, zo 6. júna 2022, a rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/153/2022, z 22. júna 2023 **z r u š u j e**.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Dunajská Streda **p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

IV. Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného I. L. **o d m i e t a**.

V. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvineného I. L., nar. XX. Y. XXXX v J. U., trvalým pobytom W.C. W., C. J. U., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Želiezovce, **n e b e r i e** do väzby.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 14T/20/2021, zo 6. júna 2022, bol obvinený I. L. uznaný za vinného zo spáchania v bodoch 1/ až 3/ pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 3 písm. b) s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, a to na skutkovom základe, že:

1/ dňa 01.08.2020 v čase medzi 00:15 hod. a 03:00 hod na adrese T. D. XXXX/XX, J. U., okres J. U. bez vedomia a súhlasu prenajímateľa I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. U., T. XXXX/XX, okres J. U. vstúpil na riadne oplotený dvor ubytovacieho zariadenia P. Q. takým spôsobom, že si cez otvor vstupnej bránky prestrčil ruku a otvoril bránku, na ktorej sa z vonkajšej strany nachádza guľa a z vnútornej strany kľučka, a následne odcudzil 1 ks pánsky horský bicykel značky Merida TFS 500, čiernej farby a 1 ks pánsky horský bicykel značky Canondale SL1, bielej farby, na ktorých bicykloch po jednom odjazdil z miesta činu cez vstupnú bránu, ktorým konaním majiteľovi bicyklov N.. T. L., nar. XX.XX.XXXX spôsobil škodu vo výške 700,- Eur podľa odborného vyjadrenia,

2/ dňa 06.08.2020 v čase okolo 3:00 hod. v J. U., na ulici T. XXXX/XX, sa dostal na dvor Penziónu Q. pod súpisným číslom XXXX/XX tým spôsobom, že otvoril zavreté, avšak neuzamknuté dvere na oplotení penziónu, odkiaľ z prednej časti dvora odcudzil bicykel značky CUBE pripevnený na držiak bicyklov namontovaný na ťažné zariadenie vozidla značky Audi Q7 s evidenčným číslom L. XXXCO, čím poškodenej I. W. spôsobil škodu vo výške 1.280,- eur,

3/ dňa 13.08.2020 v čase medzi 04.21 hod. až 04.38 hod. doposiaľ nezisteným spôsobom neoprávnene vnikol na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J. U., ktorého majiteľom je L. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. ulica XXXX/XX J. U., okres J. U., pričom z terasy záhrady patriacej predmetnému bytu odcudzil 2 ks dámskej spodnej bielizne a 1 pár ponožiek, následne preskočil panelové oplotenie predmetnej záhrady, tak sa dostal na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J. U., ktorého majiteľom je T. W., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom X. ulica XXXX/XX J. U., okres J. U. pričom z terasy záhrady patriacej predmetnému bytu odcudzil 2 ks dámskej spodnej bielizne, následne preskočil panelové oplotenie predmetnej záhrady, tak sa dostal na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J. U., ktorého majiteľom je V. O., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom X. D. XXXX/XX J. U., okres J. U. a následne sa postavil na elektrickú skriňu nachádzajúcu sa v rohu záhrady pri oplotení a cez ňu preskočil panelové oplotenie predmetnej záhrady a tak sa dostal na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J. U., ktorého majiteľom je O. S., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom X. D. XXXX/XX J. U., okres J. U. a cez jeho pozemok sa dostal na ulicu X., pričom následne nasadol do tam zaparkovaného a odomknutého osobného motorového vozidla značky Fiat Fremont, červenej farby, ktorého majiteľom je O. S., kedy bol vo vozidle prichytený hliadkou OO PZ Dunajská Streda.

Za to bol I. L. uložený podľa § 212 ods. 3, § 41 ods. 3, § 38 ods. 2, § 37 písm. h), písm. m), § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona spoločný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov; so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona okresný súd zrušil výrok o vine a celý výrok o treste uložený obžalovanému I. L. rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 4T/8/2021, z 5. mája 2021 a trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 0T/87/2020, z 15. augusta 2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd tiež uložil obvinenému povinnosť nahradiť škodu poškodenému N.. T. L., vo výške 700 eur a podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodeného so zvyškom jeho nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces a podľa § 288 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku poškodenú I.

W. s jej nárokom na náhradu škody tiež odkázal na civilný proces.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozhodujúci na podklade odvolania prokurátora, tak rozhodol, že rozsudkom, sp. zn. 6To/153/2022, z 22. júna 2023 podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku bol obvinenému uložený podľa § 212 ods. 3, § 41 ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 per analogiam, § 38 ods. 2, ods. 5, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona spoločný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 4 (štyri) mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol obvinený pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona bol zrušený výrok o vine a celý výrok o treste uložený obvinenému I. L. rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 4T/8/2021, z 5. mája 2021, právoplatným 6. mája 2021 a trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 0T/87/2020, z 15. augusta 2020, právoplatným toho istého dňa, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad.

Proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 14T/20/2021, zo 6. júna 2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/153/2022, z 22. júna 2023 podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky dovolanie na podnet predsedu senátu Krajského súdu v Trnave Mgr. Pavla Macháča, a to v prospech obvineného I. L. s poukazom na údajné naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu], pretože týmto rozhodnutím vo výroku o vine bol porušený zákon v ustanovení § 257 ods. 2, ods. 5 Trestného poriadku, s poukazom na § 333 ods. 3 písm. g) Trestného poriadku a vo výroku o treste bol porušený zákon v ustanovení § 212 ods. 3 Trestného poriadku, § 41 ods. 3 Trestného zákona v neprospech menovaného obvineného.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej tiež „minister spravodlivosti“) v dovolaní nasledovne argumentoval:

- obvinený I. L. pred tým, ako urobil vyhlásenie o svojej vine zo spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu obžalobou Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, sp. zn. 2Pv 393/20/2201, z 24. augusta 2021, a ktorý je v tejto obžalobe právne kvalifikovaný ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, nebol súdom poučený o tom, že tento skutok bude súd kvalifikovať ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, a že nakoľko v jeho prípade pôjde o opätovné spáchanie zločinu, bude súd vychádzať z trestnej sadzby 6 rokov a 6 mesiacov až 10 rokov;
 - skutok v bode 3/ výroku o vine napadnutého rozsudku nie je možné posudzovať ako súčasť pokračovacieho trestného činu krádeže (v kontexte bodov 1/ a 2/ výroku o vine), keďže v tomto bode bol I. L. pôvodne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 0T/87/2020, právoplatným 15. augusta 2020, kedy bol tento skutok právne kvalifikovaný iba ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, napriek tomu súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku tento istý skutok posudzoval aj ako čiastkový útok pokračovacieho zločinu krádeže. Keďže konanie odsúdeného v tomto bode nenapĺňa základnú skutkovú podstatu trestného činu krádeže, nemôže byť následne posudzovaný ani ako čiastkový útok tvoriaci súčasť pokračovacieho trestného činu krádeže;
 - skutok pod bodom 2/ výroku o vine nenapĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania domovej slobody, napriek tomu súd prvého stupňa vo výroku o vine napadnutého rozsudku uviedol, že sa mal odsúdený v bodoch 1./-3/. dopustiť pokračovacieho zločinu krádeže v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom porušovania domovej slobody, čo je v nesúlade aj so samotnou právnou kvalifikáciou uvedenou v tomto rozsudku, keďže v zmysle napadnutého rozsudku I. L. v bode 2. si (len) prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu.
 - existuje aj zjavný nesúlad medzi právnou vetou a právnou kvalifikáciou výroku o vine napadnutého rozsudku okresného súdu;
 - v neposlednom rade ustanovenie § 212 ods. 3 Trestného zákona predstavuje kvalifikovanú skutkovú podstatu, ktorá bez poukazu na základnú skutkovú podstatu nemôže z hľadiska správnosti obstáť.
- Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil,

že napadnutým rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu bol porušený zákon v neprospech obvineného I. L., aby tieto rozhodnutia podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo zrušil v celom rozsahu a zrušil aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Dunajská Streda, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Dovolanie z toho istého dôvodu ako minister spravodlivosti podal i samotný obvinený, a to v zásade na podklade tých istých námietok a návrhu na rozhodnutie.

K dovolaniu sa využíjúc svoje právo podľa § 376 Trestného poriadku vyjadril prokurátor síce v podstate takto:

„Dôvody uvedené v dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky nepovažujem za dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Odsúdený I. L. bol na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Dunajská Streda dňa 6.6.2022, za prítomnosti jeho obhajcu, po prednesení obžaloby, riadne poučený o tom, že môže urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku, že 1.) je nevinný, 2.) je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, alebo 3.) nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, čo súd môže pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia považovať za priznanie spáchania skutku. Taktiež bol súdom poučený o následkoch toho-ktorého vyhlásenia, teda aj o tom, že súdom prijaté vyhlásenie o vine (resp. o tom, že nepopiera spáchanie daného skutku uvedeného v obžalobe) je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním, ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda okrem dôvodu, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu.

Odsúdený I. L. na predmetnom hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný a následne na otázky sudkyne v zmysle § 333 ods. 3 Trestného poriadku (o čom bol vopred poučený) odpovedal „áno“.

Je potrebné uviesť, že v prípade odsúdeného I. L. išlo o prípad povinnej obhajoby už počas prípravného konania, pričom mu bol sudkyňou pre prípravné konanie Okresného súdu Dunajská Streda ustanovený obhajca o ktorom I. L. uviedol, že má jeho plnú dôveru. Ustanovený obhajca obvineného sa zúčastnil na jeho výsluchu a bol vyzrobený aj o ďalších procesných úkonoch prípravného konania.

Mám za to, že za vyššie uvedených okolností nie je v žiadnom prípade možné hovoriť o porušení práva obvineného na obhajobu. Okrem toho, zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 6. júna 2022 tiež vyplýva, že odsúdený I. L. si bol už pred vyhlásením o jeho vine vedomý toho, že v jeho prípade bude prichádzať do úvahy uloženie spoločného trestu pre skutok, ktorý bude kvalifikovaný, ako zločin („Som vinný, len sa obávam výšky trestu, lebo pri mne sedí jeden, čo za vraždu dostal 12 rokov, a bojím sa, že by som si za krádež mohol takýto trest odsedieť“).

Taktiež sa nestotožňujem so záverom ministra spravodlivosti Slovenskej republiky o tom, že skutok pod bodom 3. výroku o vine napadnutého rozsudku nie je možné posudzovať ako súčasť pokračovacieho trestného činu krádeže. Skutková veta tohto bodu rozsudku znie:

„dňa 13.08.2020 v čase medzi 04.21 hod. až 04.38 hod. doposiaľ nezisteným spôsobom neoprávnene vnikol na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J. U., ktorého majiteľom je L. R., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom X. D. XXXX/XX J. U., okres J. U., pričom z terasy záhrady patriacej predmetnému bytu odcudzil 2 ks dámskej spodnej bielizne a 1 pár ponožiek, následne preskočil panelové oplotenie predmetnej záhrady, tak sa dostal na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J.Á. U., ktorého majiteľom je T. W., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom X. D. XXXX/XX J. U., okres J. U. pričom z terasy záhrady patriacej predmetnému bytu odcudzil 2 ks dámskej spodnej bielizne, následne preskočil panelové oplotenie predmetnej záhrady, tak sa dostal na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J. U., ktorého majiteľom je V. O., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom X. D. XXXX/XX J. U., okres J.Á. U. a následne sa postavil na elektrickú skriňu nachádzajúcu sa v rohu záhrady pri oplotení a cez ňu preskočil panelové oplotenie predmetnej záhrady a tak sa dostal na riadne oplotený pozemok bytu číslo XXXX/XX nachádzajúceho sa na ulici X. v meste J. U., okres J. U., ktorého majiteľom je O. S., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom X. D. XXXX/XX J. U., okres J. U. a cez jeho pozemok sa dostal na ulicu X., pričom následne nasadol do tam zaparkovaného a odomknutého osobného motorového vozidla značky Fiat Fremont,

červenej farby, ktorého majiteľom je O. S., kedy bol vo vozidle prichytený hliadkou OO PZ Dunajská Streda.“

Predmetný skutok, ktorý bol v pôvodnom konaní kvalifikovaný ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona obsahuje aj konanie odsúdeného I. L., ktorým si prisvojil cudzie veci tým, že sa ich zmocnil. Keďže však škoda, ktorú týmto konaním spôsobil, nedosiahla škodu malú v zmysle Trestného zákona, nebolo možné hovoriť o trestnom čine krádeže. Výšlo však najavo, že v súbehu s týmto trestným činom sa odsúdený I. L. dopúšťal aj trestného činu krádeže, a to v zmysle bodu 1. a 2. napadnutého rozsudku. Je preto nepochybné, že konanie odsúdeného I. L. popísané v bode 3. napadnutého rozsudku, predstavuje čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, keďže súhrnne s týmito skutkami spôsobil škodu prevyšujúcu 1.980 eur.

Obdobne, ak páchatel' zverejní fiktívny inzerát, na základe ktorého vyláka od väčšieho počtu osôb menšie čiastky finančných obnosov, ktoré až v súhrne dosiahnu škodu vo výške kvalifikačného znaku trestného činu podvodu (pričom jednotlivo by išlo o menšie finančné čiastky), bude nepochybné, že sa páchatel' takým konaním dopustí pokračovacieho trestného činu podvodu na viacerých osobách, ako to napokon zo súdnej praxe aj vyplýva.

Z uvedeného dôvodu mám za to, že osoby uvedené v bode 3. napadnutého rozsudku je potrebné považovať za osoby poškodené trestným činom krádeže a skutky dávané odsúdenému I. L. za vinu správne kvalifikovať ako v bode 1. až 3. pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, z toho v bode 1. a 3. spáchaný v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona.

Teda navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol dovolanie ministra spravodlivosti, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Obvinený sa prostredníctvom obhajcu vyjadril aj k dovolaniu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorého sa pridržal a zároveň sa nestotožnil s vyjadrením prokurátora k dovolaniu ministra spravodlivosti.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 1 Trestného poriadku], na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nepriznáva, v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku). Obvinený I. L. zároveň bol v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom (§ 373 ods. 2 Trestného poriadku). Pokiaľ ide o samostatné dovolanie menovaného obvineného, to nebolo podané oprávnenou osobou, k čomu sa najvyšší súd dostane nižšie.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Jednou zo základných zásad trestného konania je aj zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Zásada práva na obhajobu vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastofujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Vyššie podrobne opisovaná zásada obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ako obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného, a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Dovolací súd v konaní takéto pochybenie zistil, teda možno konštatovať, že postupom okresného i krajského súdu došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného I. L. zásadným spôsobom, a teda že existuje skutočnosť, ktorá sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že:

- a) je nevinný,
- b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého z/o skutkov uvedených v obžalobe,
- c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

Podľa § 257 ods. 2 Trestného poriadku predseda senátu súčasne obžalovaného poučí o následkoch vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c), a to v rozsahu podľa odsekov 5 a 8.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 333 ods. 3 písm. g) Trestného poriadku po prednesení návrhu dohody o vine a treste predseda senátu zistí formou otázok, či obvinený bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy jemu kladené za vinu.

V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe, konkrétne podľa stanoviska uverejneného pod č. S 14/2019:

I. Odsudzujúci výrok o vine má jednak skutkovú časť (vetu), a jednak právnu časť, teda právnu vetu a právnu kvalifikáciu.

Skutková veta odráža faktické okolnosti, ktoré sú právne relevantné z hľadiska základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, teda kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Formulácia „uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu“ (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku) znamená povinnosť uviesť vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku okrem skutkovej vety aj tzv. právnu vetu, vychádzajúcu zo znenia ustanovenia (ustanovení), použitého (použitých) na právnu kvalifikáciu činu, ktoré sú označené vo výroku o vine zákonným pomenovaním a číselným paragrafovým označením (s nimi je priamo spojená trestná sadzba trestu odňatia slobody).

Do kategórie faktických okolností uvedených v predchádzajúcom odseku a tvoriacich súčasť skutkovej vety patria aj skutočnosti, ktoré podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona vyvolávajú použitie osobitnej trestnej sadzby, namiesto použitia sadzby, ktorá je uvedená v kvalifikačne relevantnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, resp. namiesto sadzby iného trestu než trestu odňatia slobody, ktorá z právnej kvalifikácie činu inak vyplýva (§ 47 ods. 2, § 61 ods. 4 a 5 Trestného zákona).

Skutočnosti bez kvalifikačnej relevancie, vyvolávajúce použitie ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona, ktoré len upravuje hranice trestnej sadzby priradenej ku kvalifikačne použitému ustanoveniu osobitnej časti Trestného zákona (§ 38 ods. 3 až 6, § 41 ods. 2 samostatne alebo v spojení s § 42 ods. 1, § 61 ods. 3 a 6 Trestného zákona), nie sú súčasťou skutkovej vety výroku odsudzujúceho rozsudku. Dotknuté ustanovenia sa uvádzajú (označujú) vo výroku o treste v zmysle § 165 ods. 1 Trestného poriadku („s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest uložený“).

II. Súd sa musí v rámci splnenia povinnosti podľa § 34 ods. 5 Trestného poriadku pri poučení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku presvedčiť, či bol obvinený v skoršom priebehu konania poučený aj o takej úprave trestnej sadzby podľa ustanovení uvedených v treťom a štvrtom odseku bodu I., ktorá v jeho prípade prichádza do úvahy. V prípade negatívneho zistenia súd poučenie vykoná, inak môže byť následne splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (v nadväznosti na § 257 ods. 5 Trestného poriadku). Dotknutú chybu nemožno odstrániť v rámci konania o odvolaní proti výroku rozsudku o treste po prijatí vyhlásenia o uznaní viny, nakoľko obvinenému musí byť novovytvorená možnosť také vyhlásenie neurobiť, pričom trest musí byť uložený v rámci trestnej sadzby súladnej so zákonom.

Vzhľadom na to, že obvinený I. L. pred tým, ako urobil vyhlásenie o svojej vine zo spáchania skutku, ktorý je v obžalobe právne kvalifikovaný len ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, nebol súdom poučený o tom, že tento skutok bude súd kvalifikovať ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, s úplne inou výškou trestnej sadzby. Obvinený teda nebol v skoršom priebehu konania (pred prijatím vyhlásenia) poučený aj o takej úprave trestnej sadzby ktorá v súvislosti s ukladaním spoločného trestu odňatia slobody v jeho prípade prichádza do úvahy. Táto skutočnosť jednoznačne vyplýva zo spisového materiálu. Tým došlo k

zásadnému porušeniu práva na obhajobu menovaného obvineného v súlade s vyššie citovaným stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu.

V tomto smere nie je relevantné tvrdenie prokurátora, že postup súdov je ospravedlniteľný tým, keď odsúdený I. L. na predmetnom hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný a následne na otázky sudkyne v zmysle § 333 ods. 3 Trestného poriadku, hoc o čom bol aj vopred poučený, odpovedal „áno“.

Z uvedených skutočností vyplýva, že v trestnej veci obvineného došlo postupom súdov nižších stupňov k porušeniu § 257 ods. 2, ods. 5, § 333 ods. 3 písm. g) Trestného poriadku a § 41 ods. 3, § 212 ods. 3 Trestného zákona v neprospech obvineného, a preto možno jednoznačne dospieť k záveru o tom, že bol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

To však platí vo vzťahu k dovolaniu podaného ministrom spravodlivosti.

Vo vzťahu k dovolaniu obvineného je však potrebné uviesť, že v danej situácii nebol oprávnený na podanie dovolania samostatne vo svojom mene.

Zo súdnej judikatúry (R 12/2017) vyplýva, že ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c/, § 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Vo vzťahu k dovolaniu obvineného preto bolo potrebné rozhodnúť o jeho odmietnutí z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou.

Úlohou súdu prvého stupňa preto bude v konaní po zrušení napadnutého rozhodnutia zohľadniť konštatovania dovolacieho súdu, ktorými bude tento súd znovu viazaný pri posudzovaní viny alebo neviný obvineného a prípadnom ukladaní trestu.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd ustálil, že dovolanie ministra spravodlivosti je dôvodné s odkazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a preto rozhodol ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Ako už bolo uvedené, dovolanie obvineného bolo potrebné odmietnuť.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na základe dovolania výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Vzhľadom na to, že obvinený I. L. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený napadnutým rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 14T/20/2021 a dovolací súd v konaní o dovolaní zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa, podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku bolo potrebné rozhodnúť o väzbe. Keďže obvinený má aktuálne zároveň nariadený výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený Okresným súdom Dunajská Streda, vo veci sp. zn. 18T/46/2019, rozhodol najvyšší súd o tom, že sa obvinený do väzby neberie, pretože momentom prepustenia z výkonu aktuálneho trestu odňatia slobody okamžite nastúpi do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený Okresným súdom Dunajská Streda, vo veci sp. zn. 18T/46/2019.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.